

Cartea Urantia

<< [Capitolul 85](#) | [Părți](#) | [Conținutul](#) | [Capitolul 87](#) >>

Capitolul 86

Evoluția primitivă a religiei

86:0.1 (950.1) EVOLUȚIA religiei de la imboldul primitiv de adorare precedentă nu depinde de revelație. Funcționarea normală a minții umane, sub influența celui de-al șaselea și a celui de-al șaptelea adjutant minte de consacrare universală de spirit, este într-un tot suficientă pentru a asigura această dezvoltare.

86:0.2 (950.2) Cea dintâi frică prereligioasă pe care oamenii au avut-o față de forțele naturii devine progresiv religioasă pe măsură ce natura a fost treptat personalizată, spiritualizată și în final deificată în conștiința omenească. Religiile de tip primitiv erau așadar o consecință a minții animal în evoluție după ce conceptele supranaturalului au pătruns într-un asemenea minte.

1. Hazardul: șansa și neșansa

86:1.1 (950.3)

Pe lângă nevoia naturală de adorare, religia evolutivă primitivă și-a avut rădăcinile originare în experiența umană a hazardului - ceea ce voi numiți șansă, evenimentele obișnuite. Omul primitiv vâna pentru a se hrăni. Rezultatele vânătorii sunt în mod necesar variabile, și aceasta dă naștere sigură experiențelor pe care oamenii le interpretează ca șansă și ca neșansă. Neșansa era un factor important în viața bărbaților și a femeilor care trăiau la limita nesigură a unei existențe precare și istovitoare.

86:1.2 (950.4)

Orizontul intelectual limitat al sălbaticilor concentrează în așa fel atenția lor asupra hazardului încât șansa devine un factor constant în viața lor. Urantienii primitivi luptau pentru a trăi, și nu pentru un nivel de viață. Ei trăiau o viață plină de primejdii, în care hazardul juca un rol important. Teama constantă de o calamitate necunoscută și invizibilă plana deasupra acestor sălbatici ca un nor de disperare care eclipsa toate plăcerile; ei trăiau cu spaima constantă de a nu comite vreo faptă care să poarte ghinion. Sălbaticii superstițioși se temeau întotdeauna de o serie de întâmplări fericite; ei considerau această soartă favorabilă ca anunțând unele dintre calamități.

86:1.3 (950.5)

Această groază mereu prezentă de neșansă era paralizantă. De ce să trudești din greu și să recoltezi ghinioane - să dai ceva pe nimic - când ai putea să te lași purtat și să ai cumva-cumva parte de șansă - să obții ceva pe nimic? Oamenii necugetați au uitat șansa bună - ei au considerat-o ca pe un dat - dar ei își amintesc cu durere de neșansele lor.

86:1.4 (950.6)

Oamenii primitivi trăiau în incertitudine și în spaima constantă de hazard - de neșansă. Viața era un pasionant joc al hazardului; existența era o chestiune de șansă. Nu e de mirare faptul că oamenii parțial civilizați mai cred în șansă, și manifestă un o reminiscență a predispoziției pentru jocurile de noroc. Oamenii primitivi oscilau între două puternice interese: patima de a obține ceva pentru nimic, și teama de a da ceva pe nimic. Iar acest joc al hazardului existenței era interesul major și fascinația supremă a minții sălbaticului primitiv.

86:1.5 (951.1)

Mai târziu, crescătorii de turme au avut același punct de vedere asupra hazardului și al șansei, în vreme ce, și mai târziu, agricultorii au luat din ce în ce mai mult la cunoștință că recoltele sufereau influența imediată a unui mare număr de factori asupra cărora controlul omului era slab sau inexistent. Țăranii se pomeneau victime ale secetei, ale inundațiilor, ale grindinii, ale furtunilor, ale insectelor și ale bolilor parazitare, precum și ale căldurii și frigului. Din moment ce toate aceste influențe afectau prosperitatea individuală, ele erau considerate ca întâmplări favorabile sau nefavorabile.

86:1.6 (951.2)

Această noțiune a hazardului și a șansei a impregnat puternic filozofiile tuturor popoarelor antichității. Chiar și într-o epocă recentă, în Înțelepciunea lui Solomon se zice: „Am revenit și am văzut că cursa nu este pentru cei sprinteni, nici băătăia pentru cei tari, nici pâinea pentru cei înțelepți, nici bogăția pentru cei înțelegători, nici favoarea pentru cei pricepuți; pentru că destinul și hazardul îi atinge pe toți, căci omul nu-și cunoaște soarta; așa cum

peștii sunt prinși în plasa rea și păsările prinse într-un laț, la fel și oamenii sunt prinși în lațul ceasului rău atunci când cade deodată peste ei”.

2. Personificarea hazardului

86:2.1 (951.3) Neliniștea este starea naturală a minții sălbaticului. Când bărbații și femeile cad victime unei îngrijorări exagerate, ei revin pur și simplu la starea naturală a strămoșilor lor îndepărtați. Când neliniștea devine realmente dureroasă, ea inhibă activitatea și provoacă infailibil schimbări evolutive și adaptări biologice. Durerea și suferința sunt esențiale evoluției progresive.

86:2.2 (951.4) Lupta pentru viață este atât de dureroasă încât, chiar și astăzi, anumite triburi înapoiate urlă și se vaită la fiecare nou răsărit de soare. Omul primitiv se întreba constant: 'Cine mă chinuiește?'. Negăsind o sursă materială acestor nenorociri, el și-a fixat explicațiile asupra spiritelor. Religia s-a născut astfel din frica de mister, din teama respectuoasă de invizibil și din groaza de necunoscut. Frica de natură a devenit deci un factor în lupta pentru existență, mai întâi din cauza hazardului, și apoi din cauza misterului.

86:2.3 (951.5) Minte primitivă era logică, dar conținea puține idei susceptibile de a se asocia în mod inteligent; mintea sălbaticului era necultivată și în întregime deloc sofisticată. Dacă un eveniment urma

după altul, sălbaticul le atribuia relația de la cauză la efect. Ceea ce omul civilizat consideră ca fiind superstiție, la sălbatic nu era decât pură ignoranță. Omenirea a fost lentă în a învăța că nu există în mod necesar raporturi între proiecte și rezultate. Ființele umane tocmai încep singure să înțeleagă că reacțiile existenței apăreau între acțiuni și consecințele lor. Sălbaticul se străduiește să personalizeze tot ceea ce este intangibil și abstract; acesta este modul în care natura și hazardul au fost amândouă personalizate în calitate de fantome (spirite), iar mai târziu în calitate de zei.

86:2.4 (951.6) Oamenii au o tendință naturală de a crede în ceea ce ei socoteau preferabil pentru ei, în ceea ce reprezintă interesul lor imediat sau îndepărtat; interesul egoist întunecă în mare măsură logica. Ceea ce diferențiază mintea sălbaticului de cel al omului civilizat privește mai mult conținutul decât natura, mai mult gradul decât calitatea.

86:2.5 (951.7) Dar a continua să se atribuie cauzelor supranaturale lucrurile greu de înțeles, nu reprezintă nimic mai mult decât o manieră leneșă și comodă de a evita toate formele de muncă intelectuală obositoare. Norocul este pur și simplu un termen născocit pentru a acoperi inexplicabilul în orice epocă a existenței umane; el desemnează fenomenele pe care oamenii sunt incapabili sau puțin dornici să le pătrundă sensul. Hazardul este un cuvânt care semnifică că omul este prea ignorant sau prea indolent pentru a determina cauzele. Oamenii nu consideră un eveniment natural ca fiind un accident sau o nenorocire decât dacă ei sunt lipsiți de curiozitate și de imaginație, decât dacă rasei lor îi lipsește inițiativa și

spiritul de aventură. Explorarea fenomenelor vieții distruge mai devreme sau mai târziu credința oamenilor în hazard, în șansă, în noroc și în preținsele accidente; ele substituie un univers al legii și al ordinii, unde toate efectele sunt precedate de cauze definite. Frica de existență este astfel înlocuită de bucuria de a trăi.

86:2.6 (952.1) Sălbaticii considerau toată natura ca fiind vie, ca fiind posedată de ceva. Civilizații încă mai dau o lovitură de picior obiectelor neînsuflețite care se pun în calea lor și încă mai le blestemă pe cele de care se izbesc; oamenii primitivi nu considerau niciodată ceva ca accidental; pentru ei, totul era întotdeauna intențional. Pentru primitivi, domeniul soartei, funcțiunea norocului, lumea spiritelor, erau toate la fel de neorganizate și dirijate la nimereală ca și societatea primitivă. Ei considerau norocul ca o reacție a capriciului și a fanteziilor lumii spiritelor, și mai târziu ca o toană a zeilor.

86:2.7 (952.2) Însă nu toate religiile s-au dezvoltat plecând de la animism. Și alte concepte ale supranaturalului erau contemporane cu animismul, și aceste credințe au condus, de asemenea, la adorație. Naturalismul nu este o religie - el este născut din religie.

3. Moartea — inexplicabilul

86:3.1 (952.3) Moartea era pentru oamenii în evoluție șocul suprem, cea mai tulburătoare combinație de hazard și de mister. Nu sanctitatea vieții, ci șocul morții a inspirat frica și a întreținut astfel

în mod eficient religia. La popoarele sălbatice, moartea se datora în general violenței, astfel încât moartea neviolentă devenea tot mai mult un mister. Moartea ca final natural și așteptat al vieții nu era clară în conștiința oamenilor primitivi. Oamenilor le-au trebuit epoci de-a rândul pentru a înțelege că ea este inevitabilă.

86:3.2 (952.4) Oamenii primitivi acceptau viața ca pe un fapt, în timp ce considerau moartea ca pe o calamitate. Toate rasele au legende lor despre oameni care nu sunt morți, tradiție reziduală a comportamentului inițial față de moarte. Exista deja, în mintea omenească, un concept nebulos al unei lumi a spiritelor vagi și neorganizate, despre un domeniu de unde provenea tot ceea ce este inexplicabil în viața omenească; la lunga listă a fenomenelor neexplicate se adăuga și moartea.

86:3.3 (952.5) S-a crezut mai întâi că toate bolile omenești și moartea naturală erau datorate influențelor spiritelor. Chiar și în epoca actuală, unele rase civilizate consideră că bolile au fost produse de către „inamic” și contează pe ceremoniile religioase pentru a efectua vindecarea. Sistemele teologice mai recente și mai complexe mai atribuie încă moartea acțiunii lumii spiritelor; tot acest ansamblu a condus la asemenea doctrine precum păcatul originar și căderea omului.

86:3.4 (952.6) Luarea la cunoștință a neputinței lor înaintea puternicelor forțe ale naturii, precum și recunoașterea slăbiciunii umane în fața calamităților bolii și ale morții, sunt cele care i-au împins pe sălbatici să caute ajutorul în apropierea lumii

supramateriale, pe care ei o întrevedeau ca sursă a acestor misterioase vicisitudini ale vieții.

4. Conceptul de supraviețuire după moarte

86:4.1 (952.7) Conceptul unei faze supramateriale a personalității muritoare s-a născut din asocierea inconștientă și pur accidentală a evenimentelor vieții cotidiene, la care s-a adăugat visarea fantomelor. Când mai mulți membri ai tribului unui șef răposat îl visau simultan, acest lucru părea să constituie o dovadă convingătoare că vechiul șef a revenit realmente sub o anumită formă. Toate acestea erau foarte reale pentru sălbatici; după astfel de vise, ei se trezeau scâlțați de sudoare, tremurând și țipând.

86:4.2 (953.1) Originea onirică a credinței într-o existență viitoare explică tendința dintotdeauna de a imagina lucruri invizibile în termeni de lucruri vizibile. Noul concept de viață viitoare ca fantomă de vis a început curând să servească ca leac eficient împotriva fricii de moarte, asociată instinctului biologic de conservare.

86:4.3 (953.2) Oamenii primitivi erau mult preocupați și de respirația lor, în special în climatele reci, unde ei observau un abur atunci când expirau. *Suflul vieții* a fost considerat ca fiind unicul fenomen care diferenția pe cei vii de cei morți. Sălbaticul știa că suflul său putea să-i părăsească corpul; visele, în care el făcea tot felul de lucruri bizare în timp ce era adormit, l-au convins că ființa umană comporta un

element imaterial. Ideea cea mai primitivă privitoare la sufletul uman a fost fantoma, ea fiind provenită din sistemul de idei relativ la vise și la respirație.

86:4.4 (953.3) Sălbaticul a sfârșit prin a concepe că el era o ființă dublă - corp și suflu. Suflul fără de trup era egal cu un spirit, cu o fantomă. Cu toate că spiritele sau fantomele au avut categoric o origine umană, ele erau considerate ca supraumane. Această credință în existența spiritelor neîtrupate părea să explice evenimentele neobișnuite, pe cele extraordinare, cele excepționale și cele inexplicabile.

86:4.5 (953.4) Doctrina primitivă a supraviețuirii după moarte nu era în mod necesar o credință în nemurire. Ființele care nu știau să numere mai departe de douăzeci, ar putea concepe cu dificultate infinitul și eternitatea; ele se gândeau mai degrabă la încarnări repetate.

86:4.6 (953.5) Rasa portocalie era în special orientată către credințe în transmigrație și în reîncarnare. Ideea de reîncarnare a luat naștere în observarea asemănărilor de ereditate și de caractere dintre descendenți și predecesorii lor. Obiceiul de a-i numi pe copii după bunicii lor și după alți străbuni se datora credinței în reîncarnare. Unele rase mai recente credeau că oamenii mureau de la trei până la șapte ori. Această credință (rămășiță a învățăturilor lui Adam privitoare la lumile de locuințe), precum și multe alte vestigii de religie revelată, se pot regăsi printre doctrinele, de altfel absurde, ale barbarilor secolului al douăzecilea.

86:4.7 (953.6) Oamenii primitivi nu nutreau nici o idee de infern, nici de pedepse viitoare. Sălbaticii își imaginau viața de după moarte exact ca și viața prezentă, dar cu mai puțină neșansă. Mai târziu, s-a conceput un destin separat pentru fantomele bune și pentru fantomele rele - cerul și infernul. Membri multor rase primitive credeau că omul debuta în viața viitoare exact în starea în care părăsise viața prezentă; aceasta pentru că ideea de a deveni bătrâni și ramoliți nu le surâdea. Oamenii vârstnici preferau mai degrabă să fie omorâți înainte de a deveni prea neputincioși.

86:4.8 (953.7) Aproape toate grupurile aveau idei diferite asupra destinului sufletului-fantomă. Grecii credeau că oamenii slabi trebuie să aibă suflete slabe; ei au inventat deci Hadesul ca loc potrivit pentru a primi aceste suflete plăpânde. Ei presupuneau și că aceste specimene plăpânde aveau umbre mai mici. Primii andiți au crezut că fantomele lor se reîntorceau în ținutul natal al strămoșilor lor. Chinezii și egiptenii credeau cândva că sufletul și trupul rămâneau legate. Aceasta i-a făcut pe egipteni să construiască cu grijă mormintele și să se străduiască să conserve trupurile. Chiar și popoarele moderne au căutat să evite descompunerea morților. Evreii au născocit că o fantomă, replica individului, cobora în Sheol, și nu putea reveni în ținuturile celor vii. Ei au făcut efectiv acest progres important în doctrina evoluției sufletului.

5. Conceptul de suflet fantomă

86:5.1 (953.8) Partea nematerială a omului a fost variabil numită fantomă, spirit, umbră, spectru, și mai recent, *suflet*. În visele omului primitiv, sufletul era dublul său; el se aseamăna întocmai cu muritorul însuși, doar că el nu era sensibil la atingere. Credința în dubluri, văzute în vis, a condus direct la noțiunea că toate lucrurile însuflețite și neînsuflețite au un suflet ca și oamenii. Acest concept a tins multă vreme să perpetueze credința în spiritele naturii. Eschimoșii încă își mai închipuie că toate lucrurile naturii au un spirit.

86:5.2 (954.1) Sufletul fantomă putea să fie auzit și văzut, dar nu și să fie atins. Viața de vis a rasei a dezvoltat și a extins treptat activitățile lumii evoluând de la spiritele, până într-aceleia încât moartea a fost în cele din urmă considerată ca fiind faptul de „a-și da sufletul”. Toate triburile primitive, în afară de cele care abia depășeau animalele, au format concepte de suflet. Pe măsură ce civilizația avansează, aceste concepte superstițioase sunt distruse, și omul depinde în întregime de revelația și de experiența religioasă personală pentru a-și face o nouă idee despre suflet în calitate de creație combinată a minții uman cunoscător de Dumnezeu și a spiritului divin care îl locuiește, Ajustorul Gândirii.

86:5.3 (954.2) Muritorii primitivi nu au reușit în general să deosebească noțiunea de un spirit interior de aceea a unui suflet de natură evolutivă. Exista o mare confuzie, la sălbatici, asupra chestiunii de a ști dacă sufletul era născut în corp sau dacă era un agent exterior în posesiunea corpului. Absența gândirii raționale în prezența perplexității explică inconsistențele grosolane ale punctelor de vedere ale sălbaticilor asupra sufletelor, fantomelor și spiritelor.

86:5.4 (954.3) S-a crezut că sufletul era legat de corp la fel ca parfumul de floare. Anticii credeau că sufletul putea să părăsească corpul pe diferite căi:

86:5.5 (954.4) 1. Leșinul obișnuit sau temporar.

86:5.6 (954.5) 2. Somnul, visul natural.

86:5.7 (954.6) 3. Coma și inconștiența asociate cu bolile și cu accidentele.

86:5.8 (954.7) 4. Moartea, dispariția definitivă.

86:5.9 (954.8) Sălbaticii considerau strănutul ca tentative eșuate ale sufletului de a scăpa din corp. Fiind treaz și în gardă, corpul era apt să contracareze încercarea de scăpare a sufletului. Mai târziu, strănutul era însoțit întotdeauna de o formulă religioasă cum ar fi „Dumnezeu să vă binecuvânteze”.

86:5.10 (954.9) Devreme în evoluție, s-a considerat somnul ca dovedind că sufletul fantomă putea să lipsească din corp, și se credea că el putea fi rechemat zicând sau strigând numele celui ce dormea. În alte forme de inconștiență, se credea că sufletul era mai departe, căutând poate să evadeze pentru totdeauna - moartea iminentă. Visele erau privite ca experiențe ale sufletului pe durata somnului, în timpul absenței lui temporare din corp. Sălbaticii socoteau că visele lor sunt tot atât de reale ca și orice altă parte a experienței lor de veghe. Anticii au prins obiceiul de a-i trezi treptat pe cei ce dormeau, pentru a-i da sufletului timp să se reintegreze în corp.

86:5.11 (954.10) De-a lungul timpurilor, oamenii au fost stăpâniți de o teamă respectuoasă înaintea căderii nopții, și evreii nu făceau

excepție. Ei credeau sincer că Dumnezeu le vorbea în vise, în ciuda poruncilor lui Moise opuse acestei idei. Moise avea dreptate, căci visele obișnuite nu sunt metoda folosită de personalitățile lumii spirituale atunci când ele caută să comunice cu ființele materiale.

86:5.12 (954.11) Anticii credeau că sufletele puteau să intre în animale sau chiar în obiecte neînsufletește. Această credință în identificarea cu animalele a culminat în ideea de vârcolaci. O persoană putea să fie, ziua, un cetățean respectabil, însă, când adormea, sufletul ei putea să intre într-un lup sau în vreun alt animal și să hoinărească săvârșind jafuri nocturne.

86:5.13 (955.1) Oamenii primitivi credeau că sufletul era legat de respirație și că se puteau comunica sau transmite calitățile lui prin suflu. Un șef curajos obișnuia să sufle pe un copil nou născut pentru a-i conferi darul vitejiei. La creștinii primitivi, ceremonia dăruirii Duhului Sfânt era însoțită de un suflat asupra candidaților. Psalmistul a zis: „Cerurile au fost făcute de cuvântul Domnului, și toată oastea lor de către suflarea gurii sale.” Multă vreme, fiii cei mari au păstrat obiceiul, de a încerca să prindă ultima suflare a tatălui lor muribund.

86:5.14 (955.2) Umbra a ajuns, mai târziu, să fie de temut și respectată din același motiv ca și în cazul suflării. Propria imagine reflectată în apă a fost, de asemenea, considerată uneori ca fiind dovada dualității ființei, iar oglinzile au fost privite cu o teamă superstițioasă. Chiar și astăzi, mulți civilizați întorc oglinda cu fața la perete în caz de deces. Câteva triburi înapoiate mai cred încă că portretele, desenele,

modelele sau imaginile, îndepărtează sufletul sau o parte a sufletului, și în consecință realizarea lor este interzisă.

86:5.15 (955.3) S-a crezut în general că sufletul se identifica cu suflul, dar diverse popoare l-au situat și în cap, în păr, în inimă, în ficat, în sânge și în grăsime. „Sângele lui Abel strigând din pământ” exprimă credința de altădată în prezența sufletului-fantomă în sânge. Învățăturile semiților ziceau că sufletul era localizat în grăsimea corpului, și, la mulți dintre ei, consumarea grăsimii animale era tabu. Vânătorii de capete, precum și jupuitorii de scalpuri, căutau să captureze sufletul inamicilor lor. Mai recent, ochii au fost considerați ca fiind ferestrele sufletului.

86:5.16 (955.4) Adepții doctrinei conform căreia existau trei sau patru suflete credeau că pierderea unuia dintre ele însemna neliniște, pierderea a două, boală și pierderea a trei, moartea. După ei, un suflet trăia în suflare, unul în cap, unul în păr, și unul în inimă. Ei îi sfătuiau pe bolnavi să se plimbe în aer liber, în speranța de a-și recăpăta sufletele lor rătăcite. Se presupunea că cei mai mari vraci schimbau sufletul bolnav al unei persoane bolnave cu un suflet nou, 'noua naștere'.

86:5.17 (955.5) Copiii lui Badonan au dezvoltat o credință în două suflete, respirația și umbra. Primele rase nodite socoteau că omul era constituit din două persoane, sufletul și corpul. Această filozofie a existenței umane s-a reflectat mai târziu în punctul de vedere grec. Grecii înșiși credeau în existența a trei suflete, cel vegetativ situat în stomac, cel animal în inimă și cel intelectual în cap. Eschimoșii cred că omul este compus din trei părți: corpul, sufletul și numele.

6. Mediul spiritelor fantome

86:6.1 (955.6) Omul a moștenit un mediu înconjurător natural, a dobândit un mediu social, și a imaginat un mediu spectral. Oamenii au reacționat la mediul lor natural prin formarea Statelor, față de mediul lor social prin întemeierea căminelor, și față de mediul lor iluzoriu de fantome prin instituirea Bisericilor.

86:6.2 (955.7) Foarte devreme în istoria omenirii, credința în realitățile lumii imagine a fantomelor și a spiritelor a fost universală, și această lume a spiritelor de curând imaginată a devenit o putere în societatea primitivă. Viața mentală și morală a întregii omeniri a fost definitiv modificată de apariția acestui factor nou în gândurile și în faptele oamenilor.

86:6.3 (955.8) Pe această bază majoră de ignoranță și de iluzie, frica omenească a acumulat toate superstițiile și religiile ulterioare ale popoarelor primitive. Aceasta a fost unica religie omenească până la epoca revelației, și numeroase rase din lumea de azi nu mai posedă decât această religie evolutivă sumară.

86:6.4 (955.9) Pe măsură ce evoluția a progresat, norocul a fost asociat cu spiritele bune, iar nenorocul cu spiritele rele. Disconfortul unei adaptări forțate la un mediu înconjurător schimbător a fost considerat ca o neșansă, o nemulțumire a spiritelor fantomă. Oamenii primitivi au dat lent naștere religiei din impulsul lor înnăscut de a adora, și din greșita lor concepere a hazardului. Oamenii civilizați stabilesc planuri de asigurări pentru a învinge

aceste întâmplări ale hazardului. Știința modernă înlocuiește spiritele fictive și zeii capricioși printr-un actuar care realizează calcule matematice.

86:6.5 (956.1) Fiecare generație care trece surâde înaintea superstițiilor stupide ale predecesorilor ei, în vreme ce continuă să mențină sofismele gândirii și ale adorării, care vor face să surâdă la rândul lor posteritatea mai iluminată.

86:6.6 (956.2) Dar, în cele din urmă, mintea oamenilor primitivi a fost ocupat de idei care depășeau toate impulsurile lor biologice naturale. Omul a fost, în final, pe punctul de a dezvolta o artă a trăirii bazată pe ceva mai mult decât reacția la stimulii materiali. S-a asistat la debuturile unei politici de viață care comporta o filozofie primitivă. Un criteriu al vieții supranaturale era pe punctul de a se ivi. Într-adevăr, dacă spiritul fantomă aducea ghinionul când era furios și soarta bună când era mulțumit, acest lucru a dus la o reglementare subsecventă a conduitei umane. Conceptul de bine și de rău a apărut în sfârșit prin evoluție, și toate acestea s-au întâmplat cu mult înaintea oricărei epoci a unei revelații pe pământ.

86:6.7 (956.3) Odată cu ivirea acestor concepte, a început lupta lungă și epuizantă pentru a domoli spiritele întotdeauna nemulțumite, sclavia servilă față de frica religioasă evolutivă, interminabila risipă de eforturi omenești pentru morminte, pentru temple, pentru sacrificii și pentru preoții. Prețul de plătit a fost înfricoșător și teribil, însă a meritat tot ceea ce a costat, deoarece, datorită lui, oamenii au atins o conștiință naturală a binelui și a răului relative; etica omenească se născuse!

7. Funcția religiei primitive

86:7.1 (956.4) Sălbaticul avea nevoie de o asigurare; el a plătit deci de bună voie tributurile lui împovărătoare de frică, de superstiție, de groază, și de daruri către preoți, pentru polița lui de asigurare magică contra ghinionului. Religia primitivă consta pur și simplu în prime de asigurare contra pericolelor pădurii. Oamenii civilizați plăteau prime de asigurare contra accidentelor din industrie și a riscurilor modului de viață modern.

86:7.2 (956.5) Societatea contemporană îndepărtează chestiunile privitoare la asigurare de domeniul preoților și al religiei, și le plasează în domeniul economic. Religia se ocupă din ce în ce mai mult de asigurarea vieții de dincolo de mormânt. Oamenii moderni, cel puțin aceia care gândesc, au încetat să mai plătească tributuri zadarnice în ideea de a controla șansa. Religia se înalță încet-încet la nivele filozofice superioare, în contrast cu funcțiunea ei străveche de plan de asigurare împotriva neșansei.

86:7.3 (956.6) Totuși, aceste idei antice asupra religiei au împiedicat oamenii să devină fataliști și pesimiști fără speranță; ei au crezut că puteau cel puțin să facă ceva pentru a influența destinul. Religia fricii de fantome a gravat în memoria oamenilor faptul că ei trebuie să-și *pună în ordine conduita*, că exista o lume supramaterială care controla destinul uman.

86:7.4 (956.7) Rasele civilizate moderne încep doar astăzi să iasă din frica care le-a făcut să explice șansa și inegalitățile curente ale

existenței prin acțiunea fantomelor. Omenirea se emancipează de povara explicației neșansei prin spiritele-fantomă. Dar, în același timp în care oamenii renunță la doctrina eronată a vicisitudinilor vieții cauzate de spirite, ei au dat dovadă de o surprinzătoare bunăvoință în a admite o învățătură aproape tot atât de falsă, care îi invită să atribuie toate inegalitățile umane greșitelor adaptări politice, nedreptăților sociale și concurenței industriale. Totuși, niște legi noi, o filantropie sporită și mai multă reorganizare industrială, oricât de bune ar fi în ele însele, nu vor remedia nici faptele nașterii, nici accidentele vieții. Doar înțelegerea faptelor, precum și înțeleapta lor manipulare în cadrul legilor naturale, vor permite oamenilor să obțină ceea ce vor și să evite ceea ce nu vor. Cunoașterea științifică, conducând la acțiunea științifică, este singurul antidot contra bolilor numite accidentale.

86:7.5 (957.1) Industria, războiul, sclavia și guvernarea civilă s-au ivit ca răspuns la evoluția socială a omului în mediul său natural. Religia a apărut și ea ca răspuns la mediul iluzoriu al lumii imaginare a spiritelor. Religia a fost o dezvoltare evolutivă a conservării de sine, și a funcționat, în ciuda lipsei ei totale de logică, precum și a concepției eronate care i-a dat naștere.

86:7.6 (957.2) Prin puternica și prin impresionanta forță a falsei frici, religia primitivă a pregătit mintea umană pentru manifestarea unei forțe spirituale autentice, de origine supranaturală, care este Ajustorul Gândirii. Și, de atunci, Ajustorii divini au trudit mereu ca

să transmute frica de Dumnezeu în iubire de Dumnezeu. Evoluția este probabil lentă, însă ea este infailibil eficientă.

86:7.7 (957.3)

[Prezentat de o Stea de Seară din Nebadon.]